

Den 8. september 2021 – Nordborg

Nordborg.

Nordborg er en dejlig by med den bedste natur med skove, søer, strande og små landsbyer inden for kort afstand. Her er gode muligheder for cykel – og vandreture i området.

I Nordborg bor i dag ca. 6000 indbyggere. Mads Clausen grundlagde i 1933 Dansk køleautomatikfabrik her syd for byen. Virksomheden voksede voldsomt efter 2. verdenskrig under navnet Danfoss. Behovet for nye medarbejdere betød, at byen voksede og fik mange nye boligkvarterer.

Danfoss's indflydelse på byen var stor. De har bl. a. sponsoreret grundstykker til idrætscenter, stadion med boldbaner, svømmehal, gymnastikhal, mødelokaler m.v.

Forsamlingshuset Nørherredhus fra 1906 brændte, men blev genopført i 1966 som hotel og conferencecenter. Det blev renoveret i 2009, og danner rammen for vores ophold her på Als.

Syd for byen mod Sønderborg ligger flere af Danfoss's fabrikker. I kunne se dem på vejen herud. Her arbejder daglig mange tusinde medarbejdere. På vejen kom vi også forbi Universe. Det er et oplevelsescenter, som også er finansieret af Danfoss. Det er værd at besøge.

Få km. øst herfor ud mod Lillebælt skal nu opføres en nyt ferieresort til 1,3 milliarder kr. Nordborg Resort skal det hedde. Det bygges af Bitten og Mads Clausens fond og Linak Holding, og her skal være strandområder, havbad, tropisk vandland, restauranter m.v. Her skal også opføres 440 feriehuse, som laves i Esbjerg. Det er firmaet Danhaus, som skal stå for denne produktion. Opstart bliver til næste år.

Nordborg Sø.

Søen kaldes også en algesuppe. Søen er meget forurenede med fosfor, som til dels føres frem fra landbruget.

Der er dårlig sigt i vandet i søen, og der er ikke meget liv. Kun få fiskearter som skaller, braser og aborre kan leve her. Men forsøger at rense det efter nye metoder, og det ser ud til, at det kan lykkes.

Søen er ca. 55 ha., men smal og lang. Den er dannet i en tunneldal fra istiden og Als's største sø. Den er 7,5 m. dyb på det dybeste sted.

Der er en dejlig vandrerute rundt om søen med en længde på 7,5 km. DVL Sønderjylland havde turen på deres program sidste år.

Vi vil vandre på en del af ruten ca. 1,5 km ind til Nordborg Slot.

Under 2. verdenskrig var Nordborg og slottet en flådetræningsbase for tyske specialtropper, og ved krigens slutning blev der oprettet et stortkommunikationscenter i Nordborg. Flensborg området og Als var det sidste sted, de allierede tropper nåede frem til. Her regerede storadmiral Karl Dönitz som Hitlers efterfølger, inden han overgav sig på Marinestationen Mørvig.

Belastende materiale blev smidt ud her i Nordborg Sø. Planen var at flygte fra Nordborg med ubåde.

Lige syd for søen blev der oprettet en mystisk tysk radiosender. Rygtet gik, det var den store langbølgesender fra Kønigs Wusterhausen, der var flyttet hertil, da sovjettropperne rykkede frem mod Berlin.

Nordborg Slot.

Nordborg Slot hed oprindeligt Alsborg og er opført omkring 1150. Omkring slottet opstod bebyggelse, som blev nævnt som Købing, en handelsplads.

Den første borg fra 1100-tallet er helt forsvundet, og en ny slot blev bygget omkring 1600-tallet. Dette slot brændte desværre i 1660'erne. I 1676 blev det nuværende slot bygget i italiensk stil af den daværende hertug.

I 1600-tallet skiftede stedet navn til navnet, Nordborg, og det nordlige Als blev et lille selvstændigt hertugdømme, som bestod frem til 1730. Hertugdømmet gik fallit, og Nordborg Slot blev inddraget under tronen. Jorden blev solgt fra, og avlsbygningerne blev nedbrudt. Senere kom slottet i privat eje.

Efter krigen i 1864 fik Nordborg en tysk borgmester og forvaltning, og også tysk flertal i byrådet. Den tyske forvaltning gjorde en stor indsats for, at Nordborg skulle være en del af Preussen.

Slottet blev overtaget af Nordborg by. Det var den tysksindede borgmester Klinkers drøm at bygge en højskole, som skulle være modvægt mod de danske højskoler nord for grænsen. Slottet blev renoveret og ombygget efter tegninger af en arkitekt Fink og udlejet til tysk højskoleforening.

Efter 1. verdenskrig var der valg igen med dansk flertal. Så nu regerer dansken. Efter genforeningen blev slottet købt af grosserer Johan Hansen. Han oprettede stiftelsen Nordborg Slot, som siden 1922 har drevet dansk efterskole på stedet.

Efterskolen har 7 klasser med elever på 9. og 10. klasseniveau, og har plads til 150 elever, piger og drenge. De kører et alsidigt bogligt program.

Slottet ligger idyllisk med hvide mure og røde tage på en holm i Nordborg Sø.

Vi skal naturligvis se nærmere på slottet og slotshaven.

Nordborg Bypark.

Nordborg Bypark ligger her flot ved søen, med udsigt mod slottet.

Arbejdet med renovering og opbygning af parken startede sidste år og blev færdig i maj i år.

Her er lavet anlæg med borde og bænke, stier og bro over åmundingen, som binder området sammen. Her er også fremstillet en halvrund bro, som går ud i Nordborg Sø.

Området er nu færdig og binder Nordborg By og Nordborg Sø sammen på en rigtig flot måde.

Stedet bliver nu brugt af unge som gamle, Nordborgensere som turister.

Her er også placeret genforeningsstenen, og her kan man komme tæt på den. Stenen har tidligere stået ude ved vores hotel.

Her i området er også kunst.

Kunstværket her har noget at gøre med genforeningen, og der står 6 andre kunstværker i Sønderborg Kommune om samme emne. Projekterne er kommunens fyrtårnsprojekt, som hedder SPEJLINGER, og blev indviet i 2020. De er finansieret af virksomheden Linak

Kunstværker her hedder VERBUNDENHEIT og er fremstillet af den tyske kunstner, Martin Schræder.